

BEVINDINGEN WERKBEZOEK NOTTINGHAM

Een vertegenwoordiging van de Gemeente Assen, HVD Drenthe/afdeling GHOR en de Regiopolitie Drenthe is naar Nottingham gegaan om informatie in te winnen over de wijze waarop zij zich voorbereiden op de Mexicaanse Griep (Swine Flu). Daarbij heeft Groot-Brittannië veel meer ziektegevallen gehad dan in Nederland en dus meer praktijkervaring.

Culturele en organisatorische verschillen

Groot-Brittannië en Nederland verschillen. Daar hebben wij in de voorbereiding rekening mee gehouden. Dat heeft te maken met culturele en ook bestuurlijk organisatorische verschillen. Dat maakt dat een aanpak of werkwijze nooit in zijn geheel overgenomen kan worden. Onderdelen en elementen kunnen wel overgenomen worden. Dat hebben vorige Europese projecten ons geleerd. Die elementen hebben we meegenomen in onze bevindingen.

Crisismanagement

Vorbereiding

Twee maanden voor het uitbreken van de Mexicaanse griep was Nottingham klaar met de draaiboeken voor Griepvloed. Dus de crisismanagementplannen en de continuïteitsplannen. Dat gaf ze een enorm voordeel toen de daadwerkelijke vloed uitbrak. Deze plannen zijn openbaar gemaakt. Die plannen krijgen wij toegestuurd.

In Nottingham zijn ze bij het opstellen van de plannen uitgegaan van een maximaal (worst case) scenario. Dat heeft overigens bij het uitbreken van de vloed gezorgd voor bijzondere krantenkoppen (denk aan mortaliteitspercentages).

Uitvoering

Alle partijen zijn tijdens de vloed betrokken in een dagelijks overleg. Dat zijn niet alleen de crisismanagementorganisaties, maar ook de achterliggende (medische) organisaties, zoals vertegenwoordigers van huisartsen, ziekenhuizen en ambulances. Alle diensten hebben minimaal één persoon vrijgesteld voor de vloed. Net zoals bij ons heeft de medische dienst (NHS) de coördinatie en leiding. De NHS heeft ook de coördinatie over de voorlichting en communicatie.

Tijdens de uitvoering was het motto "stick to the plan". Dus dat wat we als maatregelen hebben voorgesteld in de plannen, wordt nu ook conform plannen uitgevoerd. Dat heeft als nadeel dat het niet snel ingespeeld kan worden op de actualiteit. Er zijn als gevolg daarvan zware maatregelen genomen. Echter doordat ze "volgens plan" werkten hebben zij de vloed langere tijd weten te beheersen. Dat heeft hun zeker extra tijd gegeven voor verdere voorbereidingen. Voor iedereen was ook duidelijk wat er moest gebeuren. Geen discussie.

Aanbevelingen

- Per organisatie (politie, gemeenten, brandweer) contactpersoon voor Mexicaanse griep die de interne communicatie verzorgt en de afstemming van beleid tussen organisaties.
- Contactpersoon ruimte te geven voor afstemming en interne communicatie
- Zorg dat de pers en de communicatiemedewerkers van alle betrokken partijen weten wie de coördinerend voorlichter is
- Zorg dat de coördinerend voorlichter beschikt over de namen van contactpersonen van alle organisaties, zodat vragen snel uitgezet en beantwoord kunnen worden.

Rekenmodellen, beslismomenten en prioriteren

In Nottingham maken ze gebruik van landelijke rekenmodellen. De rekenmodellen zijn gebaseerd op een best case tot worst case scenario (net zoals de modellen in Nederland). De golf die zij gehad hebben, hebben ze uitvoerig gevolgd. Daardoor konden zij hun model aanpassen en aanscherpen. Er ontstond dus een rekenmodel op maat, waarbij op basis van reële cijfers, reële voorspellingen konden worden gedaan. Dat maakt dat de maatregelen ook op maat (proportioneel) zijn.

Die maatregelen zijn van tevoren vastgesteld en verwerkt in plannen, zoals zojuist beschreven. Om maatregelen in werking te laten treden hadden ze beslismomenten bepaald en weken ze daar niet meer van af. Tot het moment dat er nieuwe informatie en modellen zijn.

Per organisatie zijn prioriteiten opgeschreven. Daarbij zijn een aantal vragen gesteld

- Wat zijn de vitale taken die uitgevoerd moeten worden
- Welke functionarissen voeren dit uit en hoe is de vervanging
- Welke functionarissen kunnen geschikt gemaakt worden (training) om de vitale klussen uit te voeren.
- Hoe ziet de bevelvoeringsstructuur, inclusief bemensing er uit.

Bij uitval is ook gekeken naar mogelijke vervanging. Daarbij hebben zij nu al in beeld hoeveel "flexibel" personeel zij hebben. Bij de beslismomenten is inzichtelijk gemaakt welke taken komen te vervallen.

Aanbeveling

- LOCC vragen om rekenmodellen opstellen en te actualiseren
- Prioriteitenlijst op stellen en integraal afstemmen tot beslismomenten
- Beslismomenten en prioriteiten moeten voor een eventuele golf worden vastgesteld door het bevoegde gezag (driehoek, College B&W, Regionaal College, Algemeen Bestuur Veiligheidsregio)
- Prioriteiten en continuïteitsplannen voor crisismanagementorganisaties afstemmen om er zeker van te zijn dat naast de reguliere taken geen andere taken van de eigen organisatie worden verwacht.
- Continue monitoring van rekenmodellen zodat prognoses zo scherp mogelijk worden en maatregelen proportioneel zijn.

Continuïteitsplannen & Communicatie

De rijksoverheid heeft in Groot-Brittannië het bedrijfsleven gevraagd om continuïteitsplannen te maken. Het gaat dan om belangrijke bedrijven voor de samenleving zoals nutsbedrijven, de levensmiddelenbranche en transportwereld. Dat voorkomt dat elke gemeente afspraken moet maken met (meerdere) vestigingen of zelfde organisaties. Aan de bedrijven om lokale vestigingen te informeren over continuïteit en afspraken.

Om burgers te betrekken en een rol te laten spelen heeft Groot-Brittannië de Flu Friends geïntroduceerd, oftewel Griepgabbertjes/griepvriendjes. Mensen die zieken helpen bij boodschappen en medicijnen. Daarmee worden hulpverleners ontlast. In Groot-Brittannië werkt dit goed en wordt dit goed ontvangen.

De communicatie tussen rijk en regio verloopt goed. Het rijk houdt de regio op de hoogte van ontwikkelingen in Groot-Brittannië en de rest van de wereld. Knelpunt is als het rijk probeert landelijk te communiceren over regionale meldpunten. Het heeft geleid tot publicaties van het rijk in regionale media, met verkeerde telefoonnummers of adressen. Dat is slordig. Zij zijn nu overgestapt op landelijke modellen, die door regio's nader ingevuld moeten worden.

Aanbevelingen

- LOCC verzoeken om contact te leggen met bedrijfsleven (nuts voedsel transport) en met hun continuïteitsafspraken/plannen maken en daarover de regio's (en ook vestigingen) over informeren.
- Rijk kom met algemeen model communicatie, maar laat regionaal de invulling plaatsvinden
- Pas het principe van de Flu Friend toe, in die situaties waarbij hulpverlening onder druk komt.